

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

***Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самотійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів***

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтєва І.О., методист методичного відділу.

2. Біла книга національної освіти України: проект / [Акад. пед. наук України; за ред. В. Г. Кременя]. – К., 2009.
3. Ушинский К.Д. Собрание сочинений: [В 11-ти т.]. Т. 6: Книга для учащихся / Константин Дмитриевич Ушинский; ред. кол.: А.М. Еголин, Е.Н. Медынский, В.Я. Струминский; [сост. и подгот. к печати В.Я. Струминский]; АПН РСФСР. Ин-т теории и истории педагогики. – М.; Л.: Издательство АПН РСФСР, 1949. – 448 с.
4. Український педагогічний словник / [авт.-уклад. Гончаренко С.У.]. – Київ: Либідь, 1997. – 376 с.
5. Основи педагогіки вищої школи: навч. посібник / [Р.І. Хмелюк, І.М. Богданова, Н.І. Дідусь та ін.]; під ред. Р.І. Хмелюк. – Одеса: ПДПУ ім. К.Д. Ушинського, 1998. – 96 с.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМООСВІТИ

Г.М. Лозовська

Освіта у будь-якому суспільстві працює не тільки на сьогодні, але й на майбутнє. Формування в студентів мотивації до самостійної діяльності необхідно не тільки для того, щоб успішно вчитися у вузі, але й для ефективної соціальної адаптації в дорослому житті, забезпечення успіху в подальшій професійній діяльності.

Наукою встановлено, що 90% знань, отриманих студентами, будуть запам'ятовуватися надовго, якщо добуті ними самостійно, тобто своєю працею. Отже, перед викладачем ставиться важливе завдання – навчити студента працювати самостійно, навчити вчитися, сформувавши мотивацію.

Психологи виділяють цілу групу мотивів, які можуть змінити відношення студентів до своїх навчальних обов'язків у ту або іншу сторону.

Виділяються наступні мотиви:

- **пізнавальні**, тобто бажання довідатися щось принципово нове;
- **прагматичні**, наприклад, бажання мати високу зарплату, працювати в престижній фірмі;
- **соціальні**, що припускають борг перед батьками, відповідальність за своє майбутнє, бажання затвердитись в суспільстві, одержавши високий статус;
- **комунікативні**, тобто бажання розширити коло своїх знайомств;
- **професійні** – прагнення пізнати вже знайому спеціальність на новому рівні, більш глибоко.

Для того щоб підвищити мотивацію студентів до самоосвіти існують декілька способів і шляхів, а саме:

Процес мотивування студентів викладачем. Студент приходиться у професійний навчальний заклад не тільки за знаннями, а й за тим (більшою

мірою), щоб стати гарним фахівцем у своїй галузі. Тому викладач повинен вміти довести студентам, що його предмет дійсно буде корисний у майбутній діяльності.

Стимулювання на результат, а не на оцінку. Студента необхідно не тільки зацікавити предметом, але й відкрити для нього можливості практичного використання знань. Для цього можна проводити інтегровані уроки (семінари), на яких прослідковується зв'язок освітнього й спеціального предметів.

Зв'язка студент-викладач. Студентові дуже важливо, щоб педагог був його наставником, щоб до нього можна було звернутися по допомогу під час навчального процесу, обговорити хвилюючі його питання (навіть, якщо вони віддалено пов'язані з темою уроку). Викладач повинен використовувати ефективну форму мотивації — зміцнювати впевненість у власних силах студента. Чим більше довіряють учням, тим більш охоче вони йдуть на співробітництво із викладачем у процесі навчання.

Повага до студентів. Який би не був студент, він у кожному разі особистість, яка хоче до себе відповідного ставлення.

Зацікавити їх. Усі студенти будуть із задоволенням відвідувати заняття, якщо зацікавити їх своїм предметом. Можна створити їм такі ситуації на уроках, у яких вони могли б обстоювати свою думку, брати участь в обговореннях, знаходити кілька варіантів можливого розв'язку поставленого завдання, вирішувати їх шляхом комплексного застосування відомих їм способів розв'язку й т.п.

Використовувати метод батога й пряника. На самому початку семестру визначити розширені можливості перед учнями, щоб студент усвідомлював і розумів, що його відсутність на лекції або практичному занятті — це мінус якийсь певний бал, а підготовка доповіді, виступ на конференції, підготовка презентації і т.д. — плюс стільки-то балів. У підсумку учень буде замотивований конкретними бонусами й преференціями на іспиті й з більшою відповідальністю віднесеться до навчального процесу.

Мотивація особистим прикладом. Інтерес учня до досліджуваного предмета обумовлений не тільки професійністю подання навчального матеріалу, але й особистими якостями педагога. Викладач, який доброзичливо ставиться до навколишніх, не спізнюється, серйозно й відповідально виконує свою роботу, вчасно перевіряє контрольні, самостійні й практичні роботи студентів, цінується ними.

Додержання своїх обіцянок. Якщо обіцяли захоплюючу екскурсію або провести цікавий тест, змагання або подивитися фільм, то не відступати від намічених цілей.

Формування позитивного відношення до професії. Необхідно підбадьорювати і схвалювати вибір професії студентів, акцентувати увагу на важливих професійних компетенціях і специфічних питаннях.

Надання максимальної свободи вибору студентам. У навчальній установі бувають дні самоврядування, які мотивують учнів на самостійну діяльність. Запропонуйте студентам розробити критерії й форму оцінювання

своїх знань, форму виконання індивідуальної самостійної роботи, тему доповіді або варіант завдання, рецензувати відповіді своїх однокласників. Кожна людина бажає бути співпричетною до якогось процесу, усвідомлювати, що її точку зору беруть до уваги — це підвищує мотивацію.

Схвалювати успіхи студентів, демонструвати їхні досягнення (наприклад, за гарне або відмінне виконання роботи). Публічна похвала, особливо з описом достоїнств і відмінних рис додає студентові впевненості в собі, підвищує його внутрішню мотивацію й бажання знову досягати аналогічного результату.

Зацікавленість особистим досвідом студентів у професійній діяльності і їх особистою думкою. Інтерес педагога до учнів може бути взаємним. Спільне обговорення різних питань, вирішення виниклих проблем, організація дискусій і спорів, розгляд різних ситуаційних завдань – важливі методи не тільки організації навчального процесу, але й налагодження якісної взаємодії між педагогом і учнем.

Усе це мотивує до самоосвіти і сприяє тому, що студент вчиться бути самостійним, спиратися на власні судження і думки, досвід у вирішенні професійних і особистих питань.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ ПІДПРИЄМСТВ" (КОМБІКОРМОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ)

А.В. Макаринська

Інженерія – *набір прийомів і методів*, які підприємство використовує для проектування власної діяльності. Термін інжиніринг (*англ. engineering*) впроваджено Асоціацією інженерів цивільного будівництва (ASCE, США) в 1975 р. та відображено у **Пораднику із використання послуг інженерів**. На пострадянському просторі він з'явився на початку 80-х років. Інжиніринг (інжинірингові послуги) надання на комерційній основі інженерно-консультаційних послуг або відповідних робіт, які мають дослідний, проектно-конструкторський або розрахунково-аналітичний характер. Базуючись на наукових знаннях інжиніринг створює об'єкти і продумує їх експлуатацію. В світовій практиці виділяють слідує види інжинірингу: інженерно-консультаційний, інженерно-будівельний, комп'ютерний, інженерно-дослідний. При крупномасштабному будівництві застосовують комплексний інжиніринг, який включає консультаційний, чистий інжиніринг; технологічний інжиніринг; будівельний або загальний інжиніринг.

Впровадження дисципліни «Технологічний інжиніринг підприємств (комбікормова промисловість)» в учбовий процес цілком своєчасне і закономірне, оскільки наукові та проектно-конструкторські розробки кафедри технології комбікормів і біопалива впроваджені на багатьох комбікормових

А.П. Лапінська, Н.В. Хоренжий	77
ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНО НЕОБХІДНОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Ю.Г. Лобода, О.Ю. Орлова	78
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМООСВІТИ	
Г.М. Лозовська	82
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ ПІДПРИЄМСТВ" (КОМБІКОРМОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ)	
А.В. Макаринська	84
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	
О.В. Малинка, В.Д. Бойченко	87
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВА ФОРМА НАВЧАННЯ	
Т.А. Манолі, Я.О. Баришева, О.В. Бочарова	88
УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ	
Г.І. Віват, Я.В. Машарова	90
МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИШУ: ВІД «ЗНАННЄВОГО» ДО «КОМПЕТЕНТНІСНОГО» ПІДХОДУ У НАВЧАННІ	
Ю.М. Мельник	91
СУТЬ І ЗМІСТ ПОНЯТТЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ	
Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, А.П. Зюганов	92
ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРІВ-ТЕХНОЛОГІВ	
І.В. Мельник	94
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З КУРСУ “УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)” У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ	
О.В. Нарушевич-Васильєва	96
ЗАДАЧІ ВИЩОЇ ШКОЛИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
В.В. Немченко	98
ВИВЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ ОНАХТ	
І.А. Осадча	99
ЕТИКА НАУКИ ТА СУЧАСНІ ЗАСОБИ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ПРАЦІ	
В.Б. Єгоров, О.В. Ольшевська, О.О. Тіглова, О.С. Бодюл	101
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Орлова В.О.	103
ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ПРИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ	
О.П. Ощепков	106
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ	
Г.Б. Пчелянська	107
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МЕХАНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
С.М. Перетяка	